

ČEŠTÍ VĚDCI A JEJICH VYNÁLEZY

měsíční soutěž pro děti

Pomůckou pro vaše odpovědi je výstava na chodbě a v podkroví knihovny.

Soutěž začíná 1. 2. a končí 28. 2. 2018. Vyhodnocení proběhne 7. 3. 2018 v 15:00 v oddělení pro děti.

1. Václav Prokop Diviš je prvním vynálezcem bleskosvodu v Evropě. Jeho „anténa“ je umístěna na střeše každého domu. Jak se ale správně chovat, když tě bouřka zastihne na rozlehlé louce?

- a) schovat se pod nejbližší strom
- b) utíkat co nejrychleji domů
- c) schoulit se do podřepu, pokud možno na špičky bot (aby byl kontakt se zemí co nejmenší)

2. Václav a František Veverkovi vymysleli pomocníka pro práci na poli. Sestrojili ruchadlo. Co to bylo?

- a) pluh
- b) vidle na seno
- c) parní válec

Doplňující otázka: Václav a František byli:

- a) bratři
- b) otec a syn
- c) bratřenci

3. V minulém století uvedla českobudějovická firma KOH-I-NOOR na trh tužku, která dostala název „Verzatilka“. Jakou zvláštnost má tato tužka?

- a) píše najednou několika barvami
- b) její tuha nelze zlomit
- c) umožňuje výměnu tuhy

4. Josef Ressel byl mužem několika profesí – byl lesníkem, spisovatelem, proslavil se však jako vynálezce. Jeho objev byl důležitý pro vodní dopravu. Co vynalezl?

- a) lodní motor
- b) kormidlo
- c) lodní šroub

5. Leopold Sviták byl český automobilový vynálezce. Která továrna vyráběla jeho automobil?

- a) Mladá Boleslav
- b) Kopřivnice
- c) Nošovice

6. Jednou z důležitých tekutin v našem těle je krev. Ti z nás, kteří krev pravidelně darují, mohou potřebnému mnohdy zachránit život. Ne všichni však máme krev stejnou – nikoliv barvou, ale složením. Odlišují se 4 krevní skupiny, které jako první stanovil Dr. Jan Jánský. Na jaké skupiny se krev dělí?

- a) A, B, AB, 0
- b) A, B, C, 0
- c) A, B, AC, AB

7. O tom, jakou máme barvu vlasů nebo očí, zda jsme štíhlí nebo vysocí, rozhoduje naše genetická výbava. Zakladatelem vědy o genech – genetiky byl Johann Gregor Mendel. Svými výzkumy dokázal zákony dědičnosti u rostlin a živočichů. Víš, jakou rostlinu využil k svému bádání?

- a) kukuřici b) hrách c) ředkvičku

8. Tento malý, tenký, téměř neviditelný předmět oceňují dnes a denně na celém světě miliony lidí, kteří nemohou nebo nechtějí nosit běžné dioptrické brýle. Ano, jsou to kontaktní čočky. Jejich autorem je:

..... (napiš jméno)

9. Mezi naše nejvýznamnější vynálezce patřil i František Křižík. Mezi jeho vynálezy nepatří:

- a) automobil President
b) oblouková lampa
c) první letadlo v Praze

10. Jaroslav Heyrovský byl český fyzikální chemik, objevitel a zakladatel polarografie. Kam patří tato metoda?

- a) do zemědělství b) zahradnictví c) chemie

11. Kdo vymyslel slovo „ROBOT“?

- a) Josef Čapek b) Karel Čapek

12. Stanislav Brebera vymyslel plastickou trhavinu, která vypadá jako plastelína. Jak se tato nebezpečná výbušná látka jmenuje?

- a) dynamit b) semtex c) vybuchovadlo

13. Český puškař Sylvestr Krnka vynalezl pušku, která je nazývána:

- a) zadovka b) předovka c) středovka

14. Profesor Antonín Holý byl velmi skromný, avšak významný vědec, který se zasloužil například o vynález zatím nejúčinnějšího léku proti AIDS. Je tato nemoc smrtelná?

- a) ANO b) NE

15. Jára Cimrman je popisován jako génius a všeueměl. Je to postava:

- a) vymyšlená b) pohádková b) skutečná

Jméno:

Škola:

Třída: